

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

CLIL-INSPIREDE OG TVÆRFAGLIGE FORLØB TYSK

MATERIALEPAKKE 6

Denne materialepakke er udarbejdet med støtte fra NCF til uddannelsen sprogfagsvejleder i et samarbejde mellem:

- Københavns Professionshøjskole
- Københavns Universitet
- VIA-University College
- Roskilde Universitet
- Syddansk Universitet
- Aarhus Universitet
- UC-Syd

MATERIALEPAKKE 6: CLIL-INSPIREDE OG TVÆRFAGLIGE FORLØB - TYSK

Planlægning, gennemførelse, understøttelse, evaluering og udvikling af CLIL-inspirerede og tværfaglige forløb med udgangspunkt i autentiske tekster og med inddragelse af internationalt samarbejde

Introduktion til materialepakken

Denne materialepakke beskæftiger sig med CLIL: 'Content and language integrated learning'. Med andre ord: Hvordan det er muligt at arbejde integreret med sproglig og faglig udvikling.

Med en CLIL-tilgang er der tale om en implicit sprogtilegnelse, idet fremmedsproget udvikles gennem aktiv brug i forskelligartede, meningsfulde faglige kontekster. Sprog har såvel en indholds- og en formside: "Sprache ohne Inhalt ist schnell langweilig und Inhalt ohne Sprache ist unmöglich". (Bartholemy, 2021), hvilket netop er essensen i en CLIL-tilgang.

Udfordringen ligger i at stilladsere aktiviteterne i undervisningen for på denne måde at sætte eleverne i stand til at være aktive sprogbrugere. Materialepakken præsenterer forskellige forløb, der på eksemplarisk vis tager hånd om denne så vigtige stilladsning.

Materialepakken henvender sig til tyskundervisere både i folkeskolen og i gymnasiet.

Målgruppe

Grundskole					
Indskoling		Mellemtrin	x	Udskoling	x
Gymnasial ungdomsuddannelse					
1. g		2. g		3.g	x
Begyndersprog	x	Fortsættersprog	x		

1

Video

<https://youtu.be/V0IjTmvQZAA>

Refleksionsspørgsmål

Welche Themen könnten interessant und möglich sein? Macht eventuell eine Liste.

Wählt ein Thema aus und formuliert sowohl sachfachliche als auch sprachliche Ziele.

Formuliert Aufgaben und versucht Scaffolding sowohl sprachlich als auch didaktisch einzubauen.

Versucht zum Schluss eine Check-Liste (für den späteren Gebrauch) zu machen: Was muss bedacht werden, wenn CLIL-orientiert geplant wird?

Welches Thema könntet ihr allein CLIL-orientiert unterrichten, für welches bräuchtet ihr Kooperationspartner*innen?

Anvendte begreber og termer på målsproget og på dansk

Tysk	Dansk
sprachsensibler Fachunterricht	sprogbevidst/sprogudviklende fagundervisning
fächerübergreifende Zusammenarbeit	tværfagligt samarbejde
authentische Texte/authentische Kommunikation	autentiske tekster/autentisk kommunikation
Scaffolding	stilladsering
Alltagssprache /Fachsprache	hverdagssprog/fagsprog

Links

Inspiration til arbejdet med CLIL:

CLIL in languages other than English – Successful transitions across educational stages:

<https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme20202023/CLILinlanguagesotherthanEnglish/tabid/4298/Default.aspx>

Goethe- Institut:

<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/clg/wpr.html>

<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/clg.html>

Beispiele aus Dänemark:

KursKultur 2.0 - Dansk-tyske elevmøder og tværfaglig interkulturel læring

<https://phabsalon.dk/om-absalon/nyheder-og-presse/nyheder-og-presse/kurskultur-20-dansk-tyske-elevmoeder-og-tvaerfaglig>

Tidligere sprogstart, forløb 5: Mein Lieblingstier

<https://tidligeresprogstart.ku.dk/tyesk/forloeb-5/>

Litteratur

Albrechtsen, D, Daryai-Hansen, P.(2018) : At bygge bro mellem sproglig læring og emner fra skolens andre fag. Tidligere sprogstart, S. 64-77 [https://tidligereprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen Albrechtsen 2018 Tidligere sprogstart ny begynderdidaktik med fokus p flersprogethed .pdf](https://tidligereprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen%20Albrechtsen%202018%20Tidligere%20sprogstart%20ny%20begynderdidaktik%20med%20fokus%20p%20flersprogethed.pdf)

Bartholemy, C. (2021) All you need is... CLIL. Inhaltsorientiertes Lernen im DaF-Unterricht. *Fremdsprache Deutsch* 65

Daryai-Hansen, P., Lindemann, B. (2021) 'There is almost 0 knowledge about CLIL' – CLIL på andre sprog end engelsk. *Sproglæreren* 4

Endt, E (2014) CLIL - Einige Anmerkungen zum Gewinn integrierten Sprach- und Sachfachlernens. *Frühes Deutsch* 33 https://www.goethe.de/resources/files/pdf79/CLIL_Fruehes_deutsch_33.20142.pdf

Wolff, D. (2011) Der bilinguale Sachfachunterricht (CLIL): Was spricht dafür, ihn als innovatives didaktisches Konzept zu bezeichnen? *ForumSprache* 6 [https://www.hueber.de/sixcms/media.php/36/978-3-19-596100-4 ForumSprache 62011 Kontroversen Artikel05.pdf](https://www.hueber.de/sixcms/media.php/36/978-3-19-596100-4_ForumSprache_62011_Kontroversen_Artikel05.pdf)

Forslag til supplerende læsning

Dalton-Puffer, C. *CLIL in der Praxis: Was sagt die Forschung?*

<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/clg/20984546.html>

Leisen, J., *Sprachsensibel CLIL unterrichten heißt von den Fremdsprachen lernen*

<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/clg/20996387.html>

MINT und CLIL im DaF-Unterricht – ein Leitfaden

<https://www.goethe.de/resources/files/pdf167/2018-leitfaden-clil-final.pdf>

Materialepakken er udviklet af:

Lars Behnke, Københavns universitet

Jette von Holst-Pedersen, Københavns Professionshøjskole